

“Làng hèn” Vĩnh Trinh

Tác Giả: Bài và ình: Cát Táng

Thứ Hai, 28 Tháng 9 Năm 2009 16:21

Là con våt bé nhå nhång hån đã nuôi trên trăm gia đình ì gån Cåu Så 2, ìp Vĩnh Lân và ìp Vĩnh Quy thuåc xã Vĩnh Trinh, huyån Vĩnh Thành, thành phå Cån Thå.

Đån đây vào lúc 12 giå tråa ngày nào cũng båt gåp không khí ì n ào náo nhiåt “trên bån då ì thuyån”. Bån sông kinh så 2 (ăn thông kinh Cái Sån trên quåc lå 80 đi thành phå Råch Giá, Kiên Giang) dåy đåc nhång chiåc ghe neo đåu. Trên bå là bao nhiêu lò luåc hån tåa khói nghi ngút. Håi nóng nång tråi cùng håi nóng lò đun tråu khiån buåi tråa oi båc càng thêm ngåt ngåt nhång đåy hào hång cåa nhång con ngå ì biåt mình så có miång ăn tång đåi trong ngày.

Trong không khí nhån nhåp ì y có måt ngå ì “đåm nhiên tåa thå”. Đó là ông Phan Hùng Måu, 62 tuåi. Ông nåm thånh thåi trên chiåc ghå xích đu, måt ngåm nhìn quang cånh bång bång såc sång quanh mình nhå håi nhå thåi kå “oanh liåt” måi đây.

Phân loåi hån tråc khi đi bán.

Vài năm tråc, ông Phan Hùng Måu (ìp Vĩnh Lân) là con ngå ì nhanh nhån, lúc nào cũng xåc våc måi chuyån trong nghå làm hån cåa gia đình mình. Måt tay ông đã gåy nên cång hiåp, có nhà cåa khang trang, hång đån đàn con theo nghå cho đån ngày nay, khi ông “nåm måt chå” vì căn bånh parkinson ác nghiåt, tay chân cårun bån båt. Đå ì bån sông nhà ông ghe hån vå đang håi hå våi công viåc. Con trai thì ngâm mình trong nåc quån đåo cho rå hån såch bùn đåt. Tång đån giån nhång thåt ra công viåc này nång nå nhåt. Vì, đå làm cho bùn đåt không còn bám trên thân hån phåi có “tay nghå”: våa quån đåo rå hån våa thåc tay vào đó quåy månh. Sau đó chuyån rå hån cho ngå ì khác våc lên bå.

“Làng hến” Vĩnh Trinh

Tác Giả: Bài và ình: Cát Táng
Thứ Hai, 28 Tháng 9 Năm 2009 16:21

Tái đây, trong bóng mát cây xanh và bóng mát tám bát, chúng đác đá vun trên manh vái nháa đá phân loái: hán, vám và ì c gáo. Đây là công viác nhá dành cho phái ná và trá con. Sau đó, hán hoác vám đác cho vô cháo đáng sôi ùng ì c, đáy kín náp, 10 phút sau giá náp, dùng thanh gá dài, có khi chiác đám khuáy đáu. Trong chác lát, hán hoác vám tách khái vá, dùng vát vát ra. Chá Phan Thá Ngân, con ông Máu cho biát, trung bình mát giá (20kg) hán hoác vám sau khi luác xong cho 5kg hán ruát.

ì Ghe hán vá bán.

Ông Phan Hùng Máu dù bánh tát nháng lúc nào miáng cũng ná ná cái. Ông cho biát gán nhá cá làng này đáu làm hán. Trác đó dân đáa pháng náu không làm mán thì giáng lái bát cá. Có ì công viác giáng lái không đem lái nhiáu lái nhuán, và trong quá trình kiám sáng này, trong giao tiáp, có ngáì “phát hián” nghá cào hán có ăn nên chuyán nghá tá khoáng 30 năm nay.

Hián nay tái đây có cháng 10 lò, vô trong kia mát chút, ì ngán trên có khoáng 30 lò. Làm hán là viác nhà, không thuê mán nhân công.

Gia đình ông Máu làm nghá tá 15 năm qua vái 6 chiác ghe, tái tráng tá 30kg tái 50kg/ghe. Mái ghe có tá 2 tái 3 ngáì ì đám trách, khoáng 5 giá sáng ná máy lên đáng, có khi ra đi tá lúc náa đêm, tùy con nác hoác đi xa. Trác kia đi cào vát vá và khá nguy hiám vì phái ngám mình trong nác đá cào hán báng chiác bàn cào tre. Viác váa đi lán đái nác váa lán háp cào nháng con hán ì ná mình trong bùn đát, có nhiáu lúc đát tay hoác đát chân khi đáp nhám miáng kiáng,

“Làng hủn” Vĩnh Trinh

Tác Giả: Bài và ình: Cát Táng

Thứ Hai, 28 Tháng 9 Năm 2009 16:21

miáng chai.

Chá Nguyán Kim Hánh náu hán bên con gái và cháng phía sau

Ngâm mình trong nác lâu dán đán bá váp bá. Nháng đáng sá nhát là bánh “háu”: cá thá nhiám lánh, tháp kháp cùng mát sá bánh ngoài da khác. Vì váy ngáïi trong giái i gái ã đây là nghá “bán thân nuôi miáng”. Có lá căn bánh parkinson ông Phan Hùng Máu ã váng có thá cũng do nguyên nhân này? Ngày nay bàn cào ã đác cái tán. Đó là mát giàn gám láïi và chiác láng sát có nhiáu chân thá chìm sát ãy sông. Ghe cháy kéo láng sát “cào” sáu mát đát, hán, vám, ã cá gáo “chui” vào láng rái nám gán trong láïi phía sau. Ngáïi ã cào ngáïi trên ghe, khi nào cám tháy hán vô ãy láïi thì kéo giàn cào lên. Ghe tháïng vá bán vào lúc 12 giá tráa. Sau chuyán cào, trung bình mái ghe cáa ông Máu thu hoách cháng 400kg hán.

Táng là hán nháng thát ra há cào tát cá nháng con vát nhuyán thá sáng dáï ãy sông nhá ã cá gáo, vám (chem cháp). “Làng” này có 2-3 váa chuyán thu mua thát và vá hán, vám. Ruát hán hoác vám sau khi luác bán đác 6,000 ãng-7,000 ãng/kg, còn vá thì 2,000 ãng mát cán xá. Váa ãn mua, tá cân, tá xúc rái tá ãm vá.

Trác kia, vá hán, vám chá ãm trái ãng ãi trong ãp tránh láy lái. Ngày nay chúng ãng ã xay làm thác ăn giàu calci cho cá tôm hoác gà vát... Ruát hán, vám váa chuyán ãi. Mát sá ngáïi ã đoán chúng ãng ã bán cho các nhà máy sán xuát thác ăn gia súc, thám chí có ngáïi còn quá quyát chúng ãng ã bán cho máy háng sán xuát mì ăn lián. Gái chá chát ngát cáa loài nhuyán thá này là mát gia vá ã cá ão rá tán nhá “thác ăn nhanh giá bánh táx” này là mì gói. Riêng ã cá gáo há không luác mà bán ngay, giá khoáng 5,000 ãng/kg. Ngáïi ta mua vá làm gì há cũng cháng biát.

Làm hèn quán quát váy mà chá mong đá ăn là máng. Bên kia kinh, òp Vĩnh Quy, có tái hàng trăm gia đình làm hèn. Sángái cào hèn nhiáu nhá váy nên cào đác nháng con hèn, con vám, con òc gáo mái váa lán là quý lám rái. Nháng muán có đác chúng phái đi xa. Anh Phan Thanh Long, 40 tuái, òp Vĩnh Quy, có 1 miáng lò, hòát đáng 10 năm nay, cho biát váy. Anh cùng vá là chá Nguyán Kim Hánh, 39 tuái, tá thân cháy ghe đi cào. Muán cào trúng phái biát bãi và mùa vá. Tháng Báy, Tháng Tám cào gán. Tháng Mái, Mái Mát cào xa: Thát Nát, Ô Môn (Cán Thá), Long Xuyên (An Giang). Anh tâm sá có khi phái đi tái Vĩnh Thánh Trung, Bình Long, Vánh Tre (Châu Phú, An Giang). ò hai đáa pháng này, thái điám nhiáu hèn nhát là Tháng Báy Âm lách, đác biát nháng khi con nác lên. Chá Hánh nhanh tay đáo cháo náu hèn báng chiác đáa lán. Bát xám trào đáy miáng cháo táa mùi thám đác tráng cáa hèn. Trong chác lát chá dùng vát hòát ruát hèn nái mát nác rái vát vá hèn nám sâu đáy cháo. Anh Long tâm sá mái ngày vá cháng anh kiám đác cá trăm ngàn đáng tá hèn, sau khi trá xáng đáu ghe cá còn cháng 60,000 đáng.

Năm nay hèn thát. Cô bé Phan Minh Háng, 15 tuái, luôn tay cho lò “ăn” tráu. Cô nói tráu chá ghe tái bán, 3,000đ-4,000đ/bao, tùy thái điám. Chá Hánh ká: hèn, vám, òc gáo bán cho lái. Lái bán chá cho ngái ta mua nuôi lán, tôm, cá lóc... Đác biát lái Đáng Tháp sang mua nhiáu. Rái chá cái nhá máu: “Mình làm quán quát nuôi miáng đác là máng. Chá có lái mái giàu”. Chính vì váy mà con gái chá, Phan Minh Háng phái nghá ò nhà phá giúp cha má khi hèn cái láp 9!

Khoáng 4-5 giá chiáu, “làng hèn” Vĩnh Trinh váng quánh cho tái 12 giá tráa hôm sau. Dù có thu nháp cá tráu đáng nhá nhà ông Phan Hùng Máu, nháng náu chia cho “táp đoàn” con dâu rá cháu, thu nháp bình quân mái ngái cháng là bao. Chính vì váy mà “làng hèn” khá bá rác. Còn mát lý do náa. Hèn, vám hòác òc gáo là nháng sán vát nác ngát rát ngon khi trá thành món ăn nhá: luác cuán bánh trắng chám nác mám tái òt, náu ngát, xào há, làm bánh xèo...

Chúng còn là nháng con vát giàu kám, khoáng chát thiát yáu cho há cá, há mián đách. Nháng đá hán tháng các món ăn trá danh và bá ích này ngái ta cán nháng con hèn, con vám hòác òc gáo lán. Đáng này các con vát sáng đái bán đát đáy sông mà há đánh bát đác phán lán nhá bé, chá “xáng” xay nghián làm thác ăn gia súc, nên cháng có giá trá tháng phám! Nhá lái than cáa chá Nguyán Kim Hánh: “Mình làm quán quát nuôi miáng đác là máng. Chá có lái mái giàu”, chát nghĩ tái sao không ai cháu làm giàu khi má nhà máy bát hèn ngay tái hai òp này?